SŪRATUL ANBIYĀ' سُورَةُ الأَنبِيَاءِ

Tana karantar da dõkõkin Allah mãsu hukunta haɗuwar addinan Allah da haɗuwar aƙĩdõdinsu a kan kaɗaitar Allah Makaɗaici.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Da sũnan Allah, Mai rahama, Mai jin ƙai.

1. Hisãbin mutãne ya kusanta gare su, alhãli kuwa sunã a cikin gafala, sunã mãsu bijirẽwa.

ٱقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُّعْرِضُونَ ١

2. Wani ambato daga Ubangijinsu sãbo, bã ya zuwa gare su fãce sun saurãre shi, alhãli kuwa sunã mãsu yin wãsa.

مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا
ٱسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ٢

3. Sunã mãsu shagaltacin zukãtansu, kuma su asirta gãnãwa: waɗanda suka yi zãlunci, (sunã cẽwa) "Wannan bã kõwa ba ne fãce mutum misãlinku. Shin, to, kunã jẽ wa sihiri, alhãli kuwa kũ, kunã fahimta?"

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ ۗ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّجْوَى ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ هَلْ هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۖ أَفَتَأْتُونَ
ٱلسِّحْرَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ٣

4. Ya ce, "Ubangijina Yanã sanin magana a cikin sama da ƙasa, kuma Shi ne Mai ji, Masani."

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ ٱلْقَوْلَ فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ٤

5. Ã'a, suka ce, "Yãye-yãyen mafarki ne. Ã'a, yã ƙirƙira shi ne. Ã'a, shi mawãƙi ne. Sai ya zo mana da wata ãyã kamar yadda aka aiko manzanni na farko."

بَلْ قَالُوٓا۟ أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍۭ بَلِ ٱفْتَرَىٰهُ بَلْ
هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِـَٔايَةٍ كَمَآ أُرْسِلَ ٱلْأَوَّلُونَ ٥

6. Wata alƙarya da Muka halaka ta a gabāninsu, ba ta yi īmāni ba. Shin, to, sū, sunā yin īmāni?

مَآ ءَامَنَتۡ قَبۡلَهُم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآۖ
أَفَهُمۡ يُؤۡمِنُونَ ٦

7. Kuma ba Mu aika ba a gabāninka fāce mazāje, Munā yin wahayi zuwa gare su. Ku tambayi ma'abūta ambato[(1)] idan kun kasance ba ku sani ba.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا قَبۡلَكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۖ
فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٧

8. Kuma ba Mu sanya su jiki, bā su cin abin ci ba, kuma ba su kasance madawwama ba.

وَمَا جَعَلۡنَٰهُمۡ جَسَدٗا لَّا يَأۡكُلُونَ ٱلطَّعَامَ
وَمَا كَانُواْ خَٰلِدِينَ ٨

9. Sa'an nan kuma Muka gaskata musu alkawari; sai Muka tsērar da su da wanda Muke so, kuma Muka halakar da māsu yawaitāwa.[(2)]

ثُمَّ صَدَقۡنَٰهُمُ ٱلۡوَعۡدَ فَأَنجَيۡنَٰهُمۡ وَمَن نَّشَآءُ
وَأَهۡلَكۡنَا ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٩

10. Lalle, haƙīƙa, Mun saukar da wani littāfi zuwa gare ku,[(3)] a cikinsa akwai ambatonku. Shin, to, bā ku hankalta?

لَقَدۡ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ كِتَٰبٗا فِيهِ ذِكۡرُكُمۡۚ أَفَلَا
تَعۡقِلُونَ ١٠

11. Kuma da yawa Muka karya wata alƙarya tā kasance mai zālunci, kuma Muka ƙāga halittar waɗansu mutāne na dabam a bāyanta.

وَكَمۡ قَصَمۡنَا مِن قَرۡيَةٖ كَانَتۡ ظَالِمَةٗ
وَأَنشَأۡنَا بَعۡدَهَا قَوۡمًا ءَاخَرِينَ ١١

12. Sai a lōkacin da suka hangi azābarMu, sai gā su sunā gudu daga gare ta.

فَلَمَّآ أَحَسُّواْ بَأۡسَنَآ إِذَا هُم مِّنۡهَا يَرۡكُضُونَ ١٢

13. "Kada ku yi gudu. Ku kōmo zuwa ga abin da aka ni'imtar da ku a cikinsa da gidājenku tsammāninku anā tambayar ku."

لَا تَرۡكُضُواْ وَٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰ مَآ أُتۡرِفۡتُمۡ فِيهِ
وَمَسَٰكِنِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُسۡـَٔلُونَ ١٣

---

(1) Ma'abūta ambato, watau mutānen da aka bai wa littattafan sama: Yahūdu da Nasāra.

(2) Māsu yawaitāwa, sū ne māsu wuce haddōdin Allah ga kōme, fāsiƙai da māsu bidi'ō'i.

(3) Al'ummar Muhammad, tsirar Allah da amincinSa su tabbata a gare shi. An saukar musu da Alƙur'āni, a cikinsa akwai ɗaukakarsu da darajarsu, dōmin wanda aka ambata, to, an ɗaukaka shi.

قَالُوا يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ١٤

14. Suka ce, "Kaitonmu! Lalle mũ ne muka kasance mãsu zãlunci."

فَمَا زَالَت تِّلْكَ دَعْوَىٰهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَٰهُمْ
حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ١٥

15. Sa'an nan waccan ba ta gushe ba, ita ce da'awarsu har Muka mayar da su girbabbu, bitattu.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ١٦

16. Kuma ba Mu halitta sama da ƙasa da abin da ke a tsakãninsu Muna Mãsu wãsã ba.

لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّٱتَّخَذْنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ
إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ١٧

17. Dã Mun yi nufin Mu riƙi wani abin wãsa dã Mun(1) riƙe shi daga gunMu, idan Mun kasance mãsu aikatãwa.

بَلْ نَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَى ٱلْبَٰطِلِ فَيَدْمَغُهُۥ فَإِذَا
هُوَ زَاهِقٌ ۚ وَلَكُمُ ٱلْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ١٨

18. Ã'a, Munã jĩfa da gaskiya a kan ƙarya, sai ta darkãke ta, sai ga tã halakakka. Kuma bone yã tabbata a gare ku sabõda abin da kuke siffantãwa.

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِندَهُۥ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ١٩

19. Kuma Shĩ ne da mallakar wanda yake a cikin sammai da ƙasa. Kuma waɗanda suke wurinSa (watau malã'iku), bã su yin girman kai ga ibãdarSa, kuma bã su gajiya.

يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ٢٠

20. Sunã tasbĩhi dare da rãnã, bã su yin rauni.

أَمِ ٱتَّخَذُوٓا۟ ءَالِهَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ٢١

21. Kõ (kãfirai) sun riƙi waɗansu abũbuwan bautãwa ne ga ƙasã, su ne mãsu tãyarwa (gare su)?

لَوْ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ
فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ٢٢

22. Dã waɗansu abũbuwan bautawa sun kasance a cikinsu (sama da ƙasa) fãce Allah, haƙĩƙa, dã su biyun sun ɓãci. Sabõda haka tsarki ya tabbata ga Allah Ubangijin Al'arshi daga abin da suke siffantãwa.

---

(1) Abin wãsã, shi ne mãtã, ko dã, kõ wani abin da ake shagaltuwa da shi.

23. Bã a tambayar Sa ga abin da Yake aikatãwa, alhãli kuwa sũ anã tambayar su.

لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ٢٣

24. Ko sun riƙi waɗansu abũbuwan bautãwa, baicinSa? Ka ce, "Ku kãwo hujjarku. Wannan shi ne ambaton wanda yake tãre da ni, kuma shi ne ambaton wanda yake a gabãnĩna." Ã'a, mafi yawansu bã su sanin gaskiya, sabõda haka sũ mãsu bijirẽwa ne.

أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَـٰنَكُمْ ۖ هَـٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِىَ وَذِكْرُ مَن قَبْلِى ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ ۖ فَهُم مُّعْرِضُونَ ٢٤

25. Kuma ba Mu aiki wani Manzo ba a gabãninka fãce Munã yin wahayi zuwa gare shi, cẽwa "Lalle ne shi, bãbu abin bautãwa fãce Nĩ, sai ku bauta Mini."

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِىٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ ٢٥

26. Kuma suka ce, "Mai rahama ya riƙi ɗã." TsarkinSa ya tabbata! Ã'a, (malã'iku) bãyi ne mãsu daraja.

وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَـٰنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَـٰنَهُۥ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ٢٦

27. Bã su gabãtarSa da magana, kuma su da umurninSa suke aiki.

لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ ٢٧

28. Yanã sanin abin da yake gaba gare su da abin da yake a bãyansu, kuma bã su yin cẽto fãce ga wanda Ya yarda, kuma sũ mãsu sauna ne sabõda tsõronSa.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِۦ مُشْفِقُونَ ٢٨

29. Kuma wanda ya ce daga gare su, "Lalle nĩ abin bautãwa ne baicinSa," to, wannan Munã sãkã masa da Jahannama. Kamar haka Muke sãkã wa azzãlumai.

۞ وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّىٓ إِلَـٰهٌ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّـٰلِمِينَ ٢٩

30. Shin, kuma waɗanda suka kãfirta ba su gani da cẽwa lalle sammai da ƙasa sun kasance ɗinke,[1] sai Muka bũɗe su, kuma

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَـٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا

(1) Sammai sun kasance ɗinke, ruwa ba ya sauka daga gare su, kuma ƙasa tã kasance ɗinke, tsiro bã ya tsira daga gare ta. Sa'an nan Muka sanya kõme mai rai daga ruwa mai sauka daga sama ya jiƙa ƙasa, ta yi tsiro, dabbõbi su rãyu.

Muka sanya dukan kome mai rai daga ruwa? Shin, bã zã su yi ĩmãni ba?

مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ٣٠

31. Kuma Mun sanya tabbatattun duwãtsu a cikin ƙasa dõmin kada ta karkata da su, kuma Mun sanya ranguna, hanyõyi, a cikinsu (duwãtsun), tsammãninsu sunã shiryuwa.

وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ
وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ٣١

32. Kuma Mun sanya sama rufi tsararre, alhãli kuwa su daga ãyõyinta mãsu bijirẽwa ne.

وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ
ءَايَٰتِهَا مُعْرِضُونَ ٣٢

33. Kuma Shĩ ne wanda Ya halitta dare da yini da rãnã da watã, dukansu[1] a cikin wani sarari suke iyo.

وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ
وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ٣٣

34. Kuma ba Mu sanya dawwama ga wani mutum ba, a gabãninka. Shin, to, idan ka mutu, to, sũ ne madawwama?

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ ۖ أَفَإِي۟ن مِّتَّ
فَهُمُ ٱلْخَٰلِدُونَ ٣٤

35. Kõwane rai mai ɗanɗanar mutuwa ne. Kuma Munã jarraba ku da sharri da alhẽri dõmin fitina. Kuma zuwa gare Mu ake mayar da ku.

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ
وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ٣٥

36. Kuma idan waɗanda suka kãfirta suka gan ka, bã su riƙon ka fãce da izgili (sunã cẽwa) "Shin, wannan ne ke ambatar gumãkanku?" Alhãli kuwa sũ, ga ambatar Mai rahama, mãsu kãfirta[2] ne.

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ
وَهُم بِذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ هُمْ كَٰفِرُونَ ٣٦

37. An halitta mutum daga gaggãwa, zan nuna muku ãyõyiNa.

خُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ ۚ سَأُو۟رِيكُمْ

---

(1) Wannan ya nũna cẽwa rãnã da watã a cikin sarari guda suke, kõ da yake akwai nĩsan gaske a tsakãninsu.

(2) Sun kasance sunã aibanta wanda yake musun gumãkansu, alhãli kuwa sũ, sunã musun zaman Allah Mai rahama ya kasance abin bautãwa guda. Wannan shi ne gãyar jãhilci.

Sabōda haka kada ku nēmi yin gaggãwa.

38. Kuma sunã cēwa, "A yaushe wannan wa'adi zai tabbata, idan kun kasance mãsu gaskiya?"

39. Dã waɗanda suka kãfirta sunã sanin lõkacin da bã su kange wuta daga fuskōkinsu, kuma haka daga bãyayyakinsu, alhãli kuwa ba su zama ana taimakon su ba.

40. Ã'a, tanã jē musu bisa ga auke, sai ta ɗimautar da su, sa'an nan bã su iya mayar da ita, kuma ba su zama anã yi musu jinkiri ba.

41. Kuma lalle ne, haƙĩƙa, an yi izgili ga waɗansu Manzanni daga gabãninka, sai abin da suka kasance sunã izgili da shi ya auku ga waɗanda suka yi izgilin daga gare su.

42. Ka ce, "Wãne ne yake tsare ku a dare da yini daga Mai rahama?" Ã'a, sũ mãsu bijirēwa ne daga ambaton Ubangijinsu.

43. Ko kuwa sunã da waɗansu abũbuwan bautãwa waɗanda ke tsare su, daga gare Mu? Bã su iya taimakon kansu, kuma ba su kasance anã abũtar su(1) ba daga gare Mu.

44. Ã'a, Mun yalwata wa waɗannan da ubanninsu ni'imar-Mu, har rãyuwa ta yi tsawo a kansu. Shin, to, bã su ganin cēwa lalle Mũ,

ءَايَٰتِي فَلَا تَسۡتَعۡجِلُونِ ٣٧

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ
صَٰدِقِينَ ٣٨

لَوۡ يَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ لَا يَكُفُّونَ
عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمۡ وَلَا
هُمۡ يُنصَرُونَ ٣٩

بَلۡ تَأۡتِيهِم بَغۡتَةٗ فَتَبۡهَتُهُمۡ فَلَا
يَسۡتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ ٤٠

وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلٖ مِّن قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ
سَخِرُواْ مِنۡهُم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٤١

قُلۡ مَن يَكۡلَؤُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ ٱلرَّحۡمَٰنِۚ
بَلۡ هُمۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِم مُّعۡرِضُونَ ٤٢

أَمۡ لَهُمۡ ءَالِهَةٞ تَمۡنَعُهُم مِّن دُونِنَاۚ لَا
يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَ أَنفُسِهِمۡ وَلَا هُم مِّنَّا
يُصۡحَبُونَ ٤٣

بَلۡ مَتَّعۡنَا هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡعُمُرُۗ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَنَّا نَأۡتِي ٱلۡأَرۡضَ نَنقُصُهَا

(1) Bã su iya sãmun wani abõki wanda zai tsare su daga azãbarMu. Kuma wanda bai tsare kansa ba yãya zai iya tsare wani?

Munã je wa ƙasarsu, Munã rage[1] ta daga sãsanninta? Shin, to, su ne marinjaya?

مِنْ أَطْرَافِهَآ ۚ أَفَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Ka ce, "Abin sani, inã yi muku gargaɗi kawai da wahayi," kuma kurma ba ya jin kira a lõkacin da ake yi musu gargaɗi.

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْىِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

46. Kuma haƙĩƙa idan wata iska daga azãbar Ubangiji ta shãfe su, haƙĩƙa sunã cẽwa, "Yã kaitonmu! Lalle mũ ne muka kasance mãsu zãlunci."

وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾

47. Kuma Munã aza ma'aunan ãdalci ga Rãnar Kiyãma, sabõda haka ba a zãluntar rai da kõme. Kuma kõ dã ya kasance nauyin ƙwãya daga kõmayya ne Mun zo da ita. Kuma Mun isa zama Mãsu hisãbi.

وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا ۖ وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Kuma lalle, haƙĩƙa, Mun kãwo wa Mũsã da Hãrũna Rarrabewa da haske da ambato ga mãsu aiki da taƙawa.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

49. Waɗanda suke tsõron Ubangijinsu a fake, alhãli kuwa sũ, mãsu sauna ne daga Sa'a.

ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

50. Kuma wannan ambato ne mai albarka, Mun saukar da shi. Shin, to, kũ mãsu musu ne gare shi?

وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Kuma lalle, haƙĩƙa, Mun kãwo wa Ibrãhĩm shiryuwarsa daga gabãni, kuma Mun kasance Masana gare shi.

۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِۦ عَٰلِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Ya ce wa ubansa da mutanensa, "Mẽne ne waɗannan

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ

---

(1) Munã rage ƙasarsu daga sãsanninta, watau mutãnen da ke bin su ga ɓatarsu kullum sunã raguwa, sunã shiga Musulunci, Musulunci na ƙãruwa.

mutummutumai waɗanda kuke mãsu lazimta a kansu?"

53. Suka ce, "Mun sãmi ubanninmu mãsu lazimta a kansu."

54. Ya ce, "Lalle, haƙĩƙa, kun kasance kũ da ubanninku a cikin ɓata bayyananna."

55. Suka ce, "Shin, kã zo mana da gaskiya ne, kõ kuwa kai kanã daga mãsu wãsã ne?"

56. Ya ce, "Ã'a, Ubangijinku Shi ne Ubangijin sammai da ƙasa, Wanda Ya ƙãga halittarsu. Kuma ni inã daga mãsu shaida a kan haka.

57. "Kuma inã rantsuwa da Allah, lalle zan yi wani shiri ga gumãkanku a bãyan kun jũya kunã mãsu bãyar da bãya."

58. Sai ya sanya su guntu guntu fãce wani babba gare su, tsammãninsũ sunã kõmãwa zuwa gare shi.

59. Suka ce, "Wane ne ya aikata wannan ga gumãkanmu? Lalle shĩ, haƙĩƙa, yanã daga azzãlumai."

60. Suka ce, "Mun ji wani saurayi yanã ambatar su. Anã ce masa Ibrãhĩm."

61. Suka ce, "To, ku zo da shi a kan idanun mutãne, tsammãninsu su zã su bãyar da shaida."

62. Suka ce, "Shin, kai ne ka aikata wannan ga gumãkanmu? Yã Ibrãhĩm!"

63. Ya ce, "Ã'a, babbansu, wannan, shĩ ya aikata shi. Sai ku tambaye su idan sun kasance sunã yin magana."

ٱلَّتِيٓ أَنتُمۡ لَهَا عَٰكِفُونَ ٥٢

قَالُواْ وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ٥٣

قَالَ لَقَدۡ كُنتُمۡ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُمۡ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ٥٤

قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا بِٱلۡحَقِّ أَمۡ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ٥٥

قَالَ بَل رَّبُّكُمۡ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ ٱلَّذِي
فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ٥٦

وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصۡنَٰمَكُم بَعۡدَ أَن
تُوَلُّواْ مُدۡبِرِينَ ٥٧

فَجَعَلَهُمۡ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرٗا لَّهُمۡ لَعَلَّهُمۡ
إِلَيۡهِ يَرۡجِعُونَ ٥٨

قَالُواْ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٩

قَالُواْ سَمِعۡنَا فَتٗى يَذۡكُرُهُمۡ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبۡرَٰهِيمُ ٦٠

قَالُواْ فَأۡتُواْ بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعۡيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ
يَشۡهَدُونَ ٦١

قَالُوٓاْ ءَأَنتَ فَعَلۡتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ ٦٢

قَالَ بَلۡ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمۡ هَٰذَا فَسۡـَٔلُوهُمۡ إِن
كَانُواْ يَنطِقُونَ ٦٣

64. Sai suka kõma wa junansu suka ce, "Lalle ne kũ, ku ne azzãlumai."

فَرَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ٦٤

65. Sa'an nan kuma aka sunkuyar da su a kan kãwunansu (suka ce,) "Lalle, haƙĩƙa, kã sani – waɗannan bã su yin magana."

ثُمَّ نُكِسُوا۟ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَـٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ٦٥

66. Ya ce, "Shin, to, kunã bauta wa abin da bã ya amfãnin, ku da kõme kuma bã ya cũtar da ku, baicin Allah?

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ ٦٦

67. "Tir da ku, kuma da abin da kuke bauta wa, baicin Allah! Shin, to, bã ku hankalta?"

أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٦٧

68. Suka ce, "Ku ƙõne shi, kuma ku taimaki gumãkanku, idan kun kasance mãsu aikatãwa."

قَالُوا۟ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓا۟ ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ فَـٰعِلِينَ ٦٨

69. Muka ce, "Yã wuta! Ki kasance sanyi da aminci ga Ibrãhĩm.'

قُلْنَا يَـٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَـٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ٦٩

70. Kuma suka yi nufin wani mugun shiri da shi, sai Muka sanya su mafiya hasãra.

وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَـٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ٧٠

71. Kuma Muka tsẽrar da shi, da Luɗu zuwa ga ƙasar nan wadda Muka sanya albarka a cikinta ga tãlikai.

وَنَجَّيْنَـٰهُ وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَـٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَـٰلَمِينَ ٧١

72. Kuma Muka ba shi Is'hãƙa da Ya'aƙuba a kan daɗi, alhãli kuwa dukansu Mun sanya su sãlihai.

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَـٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَـٰلِحِينَ ٧٢

73. Kuma Muka sanya su shugabanni, sunã shiryarwa da umurninMu. Kuma Muka yi wahayi zuwa gare su da ayyukan alhẽri da tsayar da salla da bãyar da zakka. Kuma sun kasance mãsu bauta gare Mu.

وَجَعَلْنَـٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا عَـٰبِدِينَ ٧٣

74. Kuma Lũɗu, Mun bã shi hukunci da ilmi. Kuma Mun tsĩrar da shi daga alƙaryar nan wadda ke aikata mũnãnan ayyuka. Lalle sũ, sun kasance mutãnen mũgun aiki, fãsiƙai.

وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ
مِنَ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۗ
إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَٰسِقِينَ ٧٤

75. Kuma Muka shigar da shi a cikin rahamarMu. Lalle ne shĩ, yanã daga sãlihai.

وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٧٥

76. Kuma Nũhu, a sa'ad da ya yi kira a gabãni, sai Muka karɓa masa, sa'an nan Muka tsĩrar da shi da mutãnensa daga baƙin ciki mai girma.

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا
لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ٧٦

77. Kuma Muka taimake shi daga mutãnen nan waɗanda suka ƙaryata da ãyõyinMu. Lalle ne sũ, sun kasance mutãnen mugun aiki. Sai Muka nutsar da su gabã ɗaya.

وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ
إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ٧٧

78. Kuma Dãwũda da Sulaimãn, sa'ad da suke yin hukunci a cikin sha'anin shũka, a lõkacin da tumãkin mutãne suka yi kiwon dare a cikinsa. Kuma Mun kasance Mãsu halarta ga hukuncinsu.

وَدَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ
إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ وَكُنَّا
لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ ٧٨

79. Sai Muka fahimtar da ita (mas'alar[1]) ga Sulaimãn. Kuma dukansu Mun bã su hukunci da

فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ ۚ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا
وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ

---

(1) Asalin mas'alar, tumãkin wani mutum suka yi kiwon ɓarna a gõnar wani a cikin dare, alhãli kuwa anã kallafa wa mai dabbõbi ya kange dabbõbinsa da dare kamar yadda ake kallafa wa mai shũka da tsare shũkarsa a cikin yini. Sai Dãwũdu ya yi hukunci da cẽwa mai shũkar ya mallaki tumakin, shi kuma mai tumãki ya mallaki shũkar ɓãtacciya. Sai Sulaimãn ya gyãra hukuncin da cẽwa mai gõna ya riƙi tumãkin ya rãyu a kansu har a lõkacin da mai dabbõbin ya gyãra masa gonarsa har ta koma yadda take a farkon lõkacin, sa'an nan ya mayar da tumãkin ya karɓi gõnarsa.

A cikin ƙissar akwai nũnin cẽwa annabãwa bã su saunar faɗin gaskiya sabõda wani mutum duk yadda yake, kuma anã warware hukunci idan kuskure ya auku a ciki. Kuma annabãwa sunã yin kuskure ga abin da bai shãfi wahayi ba. Kuma kõmãwa ga gaskiya idan tã bayyana wajibi ne.

وَٱلطَّيْرَ ۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ٧٩

ilmi, kuma Muka hõre duwatsu tãre da Dãwũda, sunã tasbĩhi, da tsuntsãye. Kuma Mun kasance Mãsu aikatãwa.

وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُم
مِّنۢ بَأْسِكُمْ ۖ فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ ٨٠

80. Kuma Muka sanar da shi sana'ar(1) wata tufa sabõda ku, dõmin ya tsare ku daga makãminku. To, shin, ku mãsu gõdẽwa ne?

وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ إِلَى
ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ
عَٰلِمِينَ ٨١

81. Kuma (Muka hõre) wa Sulaimãn iska mai tsananin bugãwa, tanã gudãna da umurninsa zuwa ga ƙasar nan wadda Muka sanya albarka a cikinta. Kuma Mun kasance Masana ga dukan kõme.

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَكُنَّا لَهُمْ
حَٰفِظِينَ ٨٢

82. Kuma daga Shaiɗannu (Mun hõre) wanda ke nutso sabõda shi. Kuma sunã yin wani aiki baicin wancan. Kuma Mun kasance Mãsu tsaro a gare su.

۞ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ
ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣

83. Kuma da Ayyũba a sã'ad da ya yi kiran Ubangijinsa, (ya ce,) "Lalle nĩ, cũta ta shãfe ni, alhãli kuwa Kai ne Mafi rahamar mãsu rahama."

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَكَشَفْنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرٍّ ۖ
وَءَاتَيْنَٰهُ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً
مِّنْ عِندِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَٰبِدِينَ ٨٤

84. Sai Muka karɓa masa, sa'an nan Muka kuranye abin da ke a gare shi na cũta, kuma Muka kãwo masa mutãnensa da kwatankwacinsu tãre da su, sabõda rahama daga

(1) Wannan yanã nũna wajabcin yin sana'a wadda mutum ke rãyuwa a kanta. Kuma yanã nũna wajabcin aiki da sabubba dõmin nẽman tsaron kai. Bã ya halatta ga mutum ya yi kwance bãbu sanã'ar da zai tsayu a kanta kõ kuma ya gitta kansa ga halaka da tãwĩlin tawakkali. Tawakkali shĩ ne mayar da ãƙibar al'amura ga Allah a bãyan mutum ya yi abin da yake iya yi.

wurinMu da tunātarwa[1] ga māsu ibāda.

وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا ٱلْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
ٱلصَّٰبِرِينَ ٨٥

85. Kuma da Ismā'īla da Idrīsa da Zulkifli, dukansu sunā daga māsu haƙuri.

وَأَدْخَلْنَٰهُمْ فِى رَحْمَتِنَآ إِنَّهُم مِّنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ٨٦

86. Kuma Muka shigar da su a cikin rahamarMu. Lalle ne, sunā daga sālihai.

وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبًا فَظَنَّ أَن
لَّن نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ أَن
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبْحَٰنَكَ إِنِّى كُنتُ
مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧

87. Kuma mai kīfi[2], a sā'ad da ya tafi yanā mai hushi, sai ya yi zaton cēwa bā zā Mu ƙuƙunta masa ba. Sai ya yi kira a cikin duffai cēwa, "Bābu abin bautāwa fāce Kai. Tsarki ya tabbata a gare Ka. Lalle ne nī, nā kasance daga azzālumai."

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْغَمِّ
وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِى ٱلْمُؤْمِنِينَ ٨٨

88. Sai Muka karɓa masa, kuma Muka tsīrar da shi daga baƙin ciki. Kamar haka ne Muke tsīrar da māsu īmāni.

وَزَكَرِيَّآ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرْنِى
فَرْدًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْوَٰرِثِينَ ٨٩

89. Kuma da Zakariyya a sa'ad da ya kirāyi Ubangijinsa cēwa, "Ya Ubangiji! Kada Ka bar ni makaɗaici alhāli kuwa Kai ne Mafi alhērin māsu gādo."

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَوَهَبْنَا لَهُۥ يَحْيَىٰ
وَأَصْلَحْنَا لَهُۥ زَوْجَهُۥٓ إِنَّهُمْ كَانُوا۟

90. Sai Muka karɓa masa, kuma Muka kyautata[3] masa mātarsa. Lalle ne sū, sun kasance sunā gudun tsēre zuwa ga ayyukan alhēri.

---

(1) Ayyuba Manzon Allah, an jarrabe shi da wahalōli ga jikinsa da halakar ɗiyansa ya yi haƙuri da hukuncin Allah, sai Allah Ya mayar masa da abin da ya halaka, sa'an nan kuma ya ƙārā masa wani kamarsa, dōmin rahamarSa ga māsu mayar da al'amari a gare Shi, da kuma wa'azi ga māsu ibāda dōmin kada aukuwar wata masifa ta sanya su kātsēwa da rashin ɗaukar haƙuri.

(2) Shī ne Yūnus bn Matta. Yā yi hushi da mutānensa dōmin ba su karɓi addini ba, sai ya bar su tun a gabānin a yi masa iznin barinsu. Sai Allah Ya jarrabe shi da fāɗawa cikin ruwa har wani kīfi ya haɗiye shi, sa'an nan kuma ya amāyo shi a bāyan wahala, ya kōma wa mutānensa. Suka yi īmāni.

(3) Bāyan mātarsa tā tsūfa ba ta haihu ba Allah Ya kyautata mahaifarta, ta sāmi cikin Yahaya daga gare shi.

Kuma sunã kiran Mu a kan kwaɗayi da fargaba. Kuma sun kasance mãsu saunar (aikata sãɓo) gare Mu.

91. Kuma da wadda ta tsare farjinta daga alfãsha. Sai Muka hũra a cikinta daga rũhinMu.[1] Kuma Muka sanya ta ita da ɗanta wata ãyã ga dũniya.

92. Lalle ne wannan[2] ita ce al'ummarku, ta zama al'umma guda, kuma Nĩ ne Ubangijinku. Sai ku bauta Mini.

93. Kuma suka kakkãtse al'amarinsu a tsakaninsu. Dukan kõwanensu mãsu kõmõwa zuwa gare Mu ne.

94. Dõmin wanda ya aikata daga ayyukan ƙwarai alhãli kuwa yanã mai ĩmãni, to, bãbu musu ga aikinsa, kuma Mu Mãsu rubũtãwa gare shi ne.

95. Kuma hananne ne a kan wata alƙarya da Muka halakar cẽwa lalle sũ, bã su kõmõwa.

96. Har sa'ad da aka bũɗe Yãjũju da Mãjũju, alhãli kuwa sunã gaggãwa daga kõwane tudun ƙasa.

يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ وَيَدۡعُونَنَا
رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ٩٠

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا
فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ
ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٩١

إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ
وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ٩٢

وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ
إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ٩٣

فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ
فَلَا كُفۡرَانَ لِسَعۡيِهِۦ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ٩٤

وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ
لَا يَرۡجِعُونَ ٩٥
حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم
مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ٩٦

---

(1) Rũhin Allah a nan, shi ne Malã'ika Jibrĩla. Shĩ ne ya hũra a cikin wuyan rĩgarta. sai ta yi ciki da Ĩsã. Maryamu bã Annabiya ba ce, an ambace ta ne dõmin shimfiɗa ga maganar Ĩsã, amincin Allah ya tabbata a gare shi. Zamanta ãyã shi ne ta sãmi ɗã bã da namiji ba, kuma wanda ya yi haƙuri ga tsaren haddodin Allah, Allah zai ɗaukaka shi da ni'imar dũniya da ta Lãhira. 'Danta ya zama ãyã sabõda magana yana yãro, da Annabci, da ɗaukar haƙuri ga zartar da umurnin Allah.

(2) Al'ummar Musulmi duka guda ce kõ da yake Annabãwansu sun zo dabam-dabam, a cikin lõkuta mãsu nĩsa tsakãninsu da harsuna dabam-dabam, dõmin duk akĩdarsu guda ce a kan Ubangiji guda ne. Sa'an nan daga bãya waɗanda suka fita daga wannan akĩdar suka rarrabu ƙungiya-ƙungiya.

97. Kuma wa'adin nan tabbatacce ya kusanto, sai gã ta idãnun waɗanda suka kãfirta sunã bayyanannu, (sunã cẽwa), "Yã kaitonmu! Haƙiƙa, mun kasance a cikin gafala daga wannan! Ã'a, mun kasance dai mãsu zãlunci!"

وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ
أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا قَدۡ كُنَّا
فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٩٧

98. (A ce musu) "Lalle ne, kũ da abin[1] da kuke bautãwa, baicin Allah, makãmashin Jahannama ne. Kũ mãsu tusgãwa gare ta ne."

إِنَّكُمۡ وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا وَٰرِدُونَ ٩٨

99. Dã waɗannan (abũbuwan bautãwar) sun kasance abũbuwan bautãwar gaskiya ne, dã ba su tusga mata ba, alhãli kuwa dukansu madawwama a cikinta ne.

لَوۡ كَانَ هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ
وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٩٩

100. Sunã da wata hargõwa a cikinta, alhãli kuwa sũ, a cikinta, bã su sauraren kõme.

لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ وَهُمۡ فِيهَا لَا يَسۡمَعُونَ ١٠٠

101. Lalle ne waɗanda kalmar yabo ta gabãta a gare su daga gare Mu, waɗannan waɗanda ake nĩsantarwa daga barinta ne.

إِنَّ ٱلَّذِينَ سَبَقَتۡ لَهُم مِّنَّا ٱلۡحُسۡنَىٰٓ
أُوْلَٰٓئِكَ عَنۡهَا مُبۡعَدُونَ ١٠١

102. Bã su jin sautin mõtsinta alhãli kuwa sũ madawwama ne a cikin abin da rãyukansu suka yi marmarinsa.

لَا يَسۡمَعُونَ حَسِيسَهَاۖ وَهُمۡ فِي مَا
ٱشۡتَهَتۡ أَنفُسُهُمۡ خَٰلِدُونَ ١٠٢

103. Firgitar nan mafi girma, bã zã ta baƙanta musu rai ba. Kuma malã'iku na yi musu marãba (sunã cẽwa), "Wannan yininku ne wanda kuka kasance anã yi muku wa'adi da shi."

لَا يَحۡزُنُهُمُ ٱلۡفَزَعُ ٱلۡأَكۡبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوۡمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمۡ
تُوعَدُونَ ١٠٣

---

(1) Bãyin Allah sãlihai da malã'iku waɗanda waɗansu mutãne suka bauta musu da tsammãnin cẽwa zã su cẽcẽ su daga Allah, bã zã a sanya su wuta ba sabõda ibãdar da aka yi musu, dõmin yabon Allah yã rigãyi hushinSa zuwa gare su. Bayansu da mai bautar da wanda ake bautawar kamar gumãka da waɗansunsu, wuta-za su shiga.

104. A rãnar da Muke naɗe sãma kamar naɗēwar takarda ga abũbuwan rubũtãwa, kamar yadda Muka fãra a farkon(1) halitta Muke mayar da ita. Wa'adi ne a Kanmu. Lalle ne Mun kasance Mãsu aikatãwa.

يَوْمَ نَطْوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ
لِلْكُتُبِۚ كَمَا بَدَأْنَآ أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُۥۚ
وَعْدًا عَلَيْنَآۚ إِنَّا كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

105. Kuma lalle, haƙĩƙa, Mun rubũta a cikin Littãfi baicin Ambato(2) (Lauhul Mahfũz) cēwa ƙasã, bayĩNa sãlihai, sunã gãdonta.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعْدِ ٱلذِّكْرِ أَنَّ
ٱلْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

106. Lalle ne a cikin wannan (Alƙur'ãni), haƙĩƙa, akwai iyarwa (ga maganar da ta gabãta(3)) ga waɗansu mutãne mãsu ibãda.

إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوْمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾

107. Kuma ba Mu aike ka ba fãce dõmin wata rahama ga talikai.

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾

108. Ka ce, "Abin sani kawai, anã yin wahayi zuwa gare ni ne, cēwa 'Lalle ne, Abin bautãwarku, Abin bautãwa ne Guda. To, shin, kũ mãsu miƙa wuya ne?"

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ
وَٰحِدٌۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

109. Sa'an nan idan suka jũya, to, ka ce, "Nã sanar da ku, a kan daidaita, kuma ban sani ba, shin, abin da ake yi muku wa'adi makusanci ne kõ kuwa manĩsanci ne?

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُلْ ءَاذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَآءٍۖ وَإِنْ
أَدْرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

110. "Lalle ne Shĩ (Allah) Yanã sanin bayyane daga magana, kuma Yanã sanin abin da kuke ɓõyēwa.

إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا
تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

111. "Kuma ban sani ba, tsammãninsa ya zama fitina a gare ku,

وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُۥ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

---

(1) Tun da fãrãwa bai buwãye Mu ba mayarwa ba za ta buwãye Mu ba. A Rãnar Kiyãma ake naɗe sama a kan abin da yake a cikinta kamar yadda ake naɗe takarda a kan abin da ta ƙunsa na rubutun malã'iku a kan bãyin Allah.

(2) Allah Yanã mallakar da ƙasa ga bãyinSa sãlihai, bã zã ta fita daga gare su ba sai idan sun musanya addininsu na ƙwarai da wani mugu.

(3) Ita ce cēwa, bãyin Allah sãlihai sunã gadon ƙasa.

kõ kuma ɗon jin dãɗi, zuwa ga wani ɗan lõkaci."

112. Ya ce, "Yã Ubangiji! Ka yi hukunci da gaskiya. Kuma Ubangijinmu Mai rahama ne Wanda ake nẽman taimako a kan abin da kuke siffantãwa."

قَٰلَ رَبِّ ٱحْكُم بِٱلْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

SŨRATUL ḤAJJ سُورَةُ الحَجِّ

Tanã karantar da yadda ake tsarkake aƙĩda daga al'ãdu, kuma a tsare ta daga gare su, kada a cũɗanya ta da su.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Da sũnan Allah, Mai rahama, Mai jin ƙai.

1. Yã ku mutãne! Ku bi Ubangijinku da taƙawa. Lalle ne girgizar[1] ƙasa ta tsayuwar Sa'a wata aba ce mai girma.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَىْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

2. A rãnar da kuke ganin ta dukan mai shãyar da mãma tanã shagala daga abin da ta shãyar, kuma dukan mai ciki tanã haihuwar cikinta, kuma kanã ganin mutãne sunã mãsu mãyẽ alhãli kuwa su bã mãsu mãye ba, amma azãbar Allah ce mai tsanani.

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

(1) Addĩni tsantsa shĩ ne ke sanya ƙafa ta yi tsayi da kyau. Idan an cũɗanya addĩni da wasu abũbuwa na bidi'a kõ al'ãdu, to, ƙafa bã ta iya tsayi balle ma a lõkacin girgizar ƙasã ta tsayin Sa'a.